

פרשת חוקת

זאת התורה אדם כי ימות באוהל (יט, ד)

אמרו בגמרא (שבת פג:): אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מביהמ"ד ומדברי תורה, אפילו בשעת מיתה, שנאמר "זאת התורה אדם כי ימות באהל", אפילו בשעת מיתה תהא עוסק בתורה.

מעשה נורא מסופר על הגה"ק בעל החתם סופר זי"ע שמראה לנו בפועל איך מתקיימת דברי הגמרא הנ"ל:

בסוף ימיו של החתם סופר זי"ע שלח מכתב לתלמידו הגה"ק רבי מנחם כץ זי"ע שיבוא אליו בדחיפות, ונסע התלמיד מיד. כשהגיע לפרשבורג מקום משכנו של החתם סופר, ניסו תלמידיו של החתם סופר למנוע ממנו להיכנס, היות והוא היה כהן, וידעו שמצב רבם אנוש וקרוב מאד ליציאת נשמה ר"ל, ברם היות ורבו קרא לו נכנס. כשראהו החת"ס, נתמלא שמחה, ואמר לו: מנחם, האם זוכר אתה את החידוש שאמרתי לך לפני עשרות שנים בסוף מסכת סוטה? ענה ואמר, כן זוכר אני. ביקשו החת"ס שיחזור על הדברים, וחזר על כל דברי החת"ס שאמר אז.

צהבו פני החת"ס ואמר: ב"ה חזרתי על כל חידושי שחידשתי בחיי, וכמו שכתבו חז"ל (פסחים נ. א) אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, אולם חידוש זה לא היה זכור לי, וב"ה שהזכרתני. ואז רמז לו בידו הק' למהר ולצאת כיון שהגיע יציאת נשמה, ועלתה נשמתו הטהורה לגנזי מרומים ותלמודו בידו...

כן מסופר על הגה"ק מטשעבין זי"ע שבאחד הלילות בתקופה האחרונה לחייו, פנה למשמשו ואמר: האם תוכל להביא לי שו"ת נודע ביהודה חלק יו"ד, ברצוני לעיין שם בתשובה בהל' טריפות. בבוקר סיפר המשמש לחתנו של הגאון שבלילה ביקש הרב את הספר נודע ביהודה. הלך חתנו ה"ה הגאון רבי ברוך שמעון שניארסון זי"ע לבית חותנו ושאלו: איזו שאלה בהלכות טריפות היתה לפניו באמצע הלילה? השיבו הגאון, אני כבר מתכוון לדרך... כשמגיעים למעלה צריכים להיבחן על מה שלומדים פה, לכן אני חוזר למבחן. חזרתי לעצמי את הנודע ביהודה, ובתשובה פלונית שכחתי משהו, לכן הוצרכתי לעיין בה...

מקור: פנינים